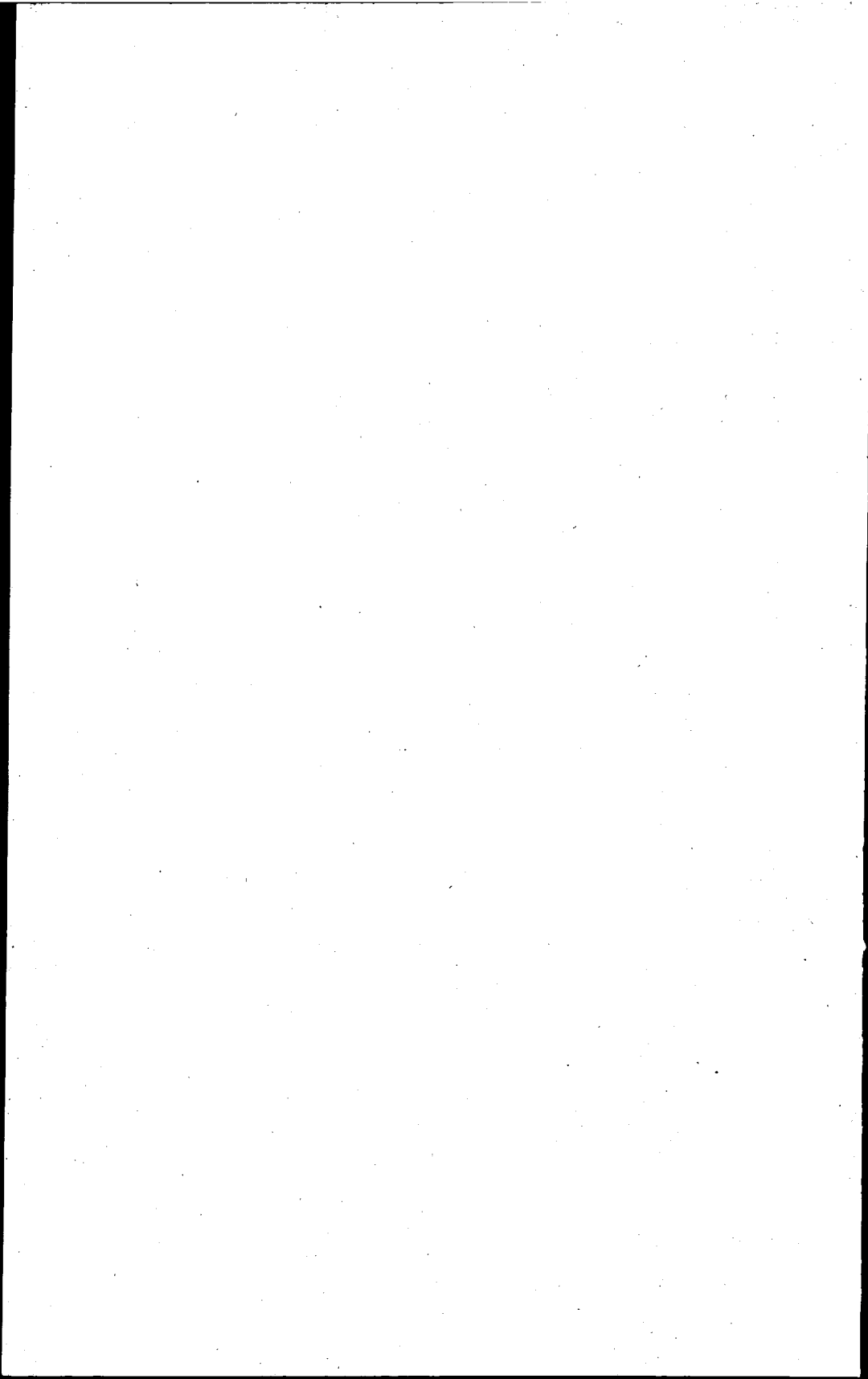

TÜRK KÜTÜPHANECİLER DERNEĞİ
II. KURULTAYI

TÜRK KÜTÜPHANECİLER DERNEĞİ II. KURULTAYI

28 Eylül 1964 pazartesi günü Yurdun muhtelif yerlerinden gelen delegeler Kurul-tayın çalışmaya başlayacağı Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Büyük Konferans sa-lonunda toplanmaya başladılar. Saat 9.30 da Kurultay delegeleri Türk Kütüphane-ciler Derneği Genel Başkanı Osman Ersoyun Başkanlığında topluca Anıt Kabire gi-dererek Atanın ve 27 Mayıs şehitlerinin huzurunda saygı duruşunda bulundular ve Kabre çelenk ve buket bıraktılar. Özel defteri Doç. Dr. Osman Ersoy imzaladı ve hep birlikte Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesine döndü. Saat 10.00 da Millî Kütüphane Müzik Bölümü Şefi Ahmet Borçaklı'nın idaresinde Kurultaya katılan delegeler ve dinleyiciler İstiklâl Marşımızı söylediler. Bilâhare Türk Kütüphaneciler Derneği Ge-nel Başkan Yardımcısı Abdülkadir Salgır'ın daveti üzerine Atatürk, şehitler ve öl-müş kütüphaneciler için iki dakika saygı duruşunda bulunuldu. Gündem gereğince Türk Kütüphaneciler Derneği Genel Başkanı Doç. Dr. Osman Ersoy açış konuşma-sını yapmak üzere kürsüye geldi ve aşağıdaki konuşma ile kurultayı açtı :

Sayın Misafirler, II. Kurultay'ın Değerli Delegeleri

Türk Kütüphaneciler Derneğinin II. Kurultay'ına hoş geldiniz. Dernek adına he-pinizi saygularıyla selâmlar, zahmetinize teşekkür ederim.

Kütüphane ve Kütüphanecilik hizmetlerinin geliştirilmesi amacı ile kurulmuş olan Türk Kütüphaneciler Derneğinin I. Kurultay'dan bu yana geçen iki yıllık ça-lışmaları, Genel Merkez Yönetim Kurulu'nun raporunda ayrıntılıyla ele alınmış olduğundan huzurunuzda önemli bazı konulara kısaca dokunmakla yetineceğim.

I. Kurultaydan II. Kurultaya kadar geçen süre içinde Derneğimizin yurt ölçüsün-de teşkilatlanma işi devam etmiş ve 10 şube daha açılmıştır. Yeni şubelerin açılma-sı için çalışmalar devam etmektedir. Yeri gelmişken, Türk Kütüphaneciler Derneğinin şubelerini açan, yönetim kurullarında görev alan ve bu şubelerdeki çalışmaları, çe-şitli mesleki sorumluluklarının yanı sıra, büyük bir başarı ile yürüten arkadaşları-mı anmak isterim. Onların çabaları, Derneğimizin yurt ölçüsünde tanınması ve ya-ryılmasını çabuklaştırmış ve kolaylaştırmıştır, sağolsunlar.

Kıbrıs'ta şube açabilmek için 1962 yılında Dış ve İçişleri Bakanlıkları ile kur-duğumuz temas, bizi yurt dışında şube açabilmek için ana tüzükte gerekli değişik-likleri yapma yoluna götürmüştür. Tadil teklifi II. Kurultay'a getirilmiş olup, tas-vibinize sunulacaktır. Derneğimizin IFLA'nın yani Milletlerarası Kütüphaneciler Der-nekleri Federasyonunun üyesi olup bunun çeşitli çalışmalarına katılmakta olduğunu da arz etmek isterim.

Dışarıda kütüphanecilik hareketlerini sürekli olarak izliyen Derneğimiz, yurt içindeki her türlü mesleki çalışmalara katılmakta ve bu çalışmalarda en büyük so-rumluluğu üzerine almadan çekinmemektedir. Bu çalışmalardan özellikle, meslek-daşlar arasındaki bağları, yakınlığı ve dostluğu artırıcı mahiyette olan bir kaçını sı-ralayayım : Derneğimiz, hasta iki meslekdaşa tedavileri için yardım etmiş; ayrıca

Kıbrıs olaylarının başlangıcında zor duruma düşen dört Kıbrıslı öğrenciye para yardımı bulmuştu. Mensuplarının hem iyi ve hem de kötü gün dostu olan Dernek, kaybettüğümüz çok kıymetli iki üyesini, Sayın Prof. Necati Lügal ve Üsteğmen Erden Sabuncuoğlu'nu, gazete ile olsun anmayı bilmiş, meslekdaşlara ve allelerine başsağlığı dilemiştir. Aclarıyla yanısıra, güzel günleri, sevinçli anları da Derneğimiz yaşatmasını bilmiştir : Kütüphaneler Genel Müdürü Sayın Aziz Berker'in meslek hayatının 25. yıl dönümünde jübilesini yapmış daha sonra emekliye ayrılışı üzerine de Ankara Şubemiz şereflerine bir yemek vermiştir. Türkiye Kütüphanelerinin yüzde doksanını idare ederek büyük başarılar sağladıktan sonra emekli olan Sayın Berker'in Derneğimizin gelişmesinde teşkilâtını seferber etmesini hatırlamadan geçemiyeceğim. Derneğin, Kütüphaneciliğimizin bu en sorumlu kişisinden gördüğü ilgi, samimiyet ve yakınlığa huzurunuzda teşekkür ederken, yeni Genel Müdür İsmet Parmaksızığlu'na da başarılar diler, meslekî gelişmelerimizi selevi gibi desteklemesini temenni ederim.

Çoğunluğun, hattâ çoğumuzun daha bir kaç yıl önce güçsüz sandığı bir meslek, kütüphanecilik mesleği, inanmış ve gönüllü insanların sürekli çabaları ile güçlü bir meslek haline geliyor. Bu mesleği daha da iyi tanıtmak için, Derneğimiz, her yılın Kasım ayının son haftasını kütüphanecilik haftası olarak kutlanmasına karar vermiş bulunuyor.

Sayın misafirler, Sevgili meslekdaşlarım, bugün yurdun hangi köşesine giderse-niz gidiniz kütüphanelerin ve kütüphaneciliğimizin süreli bir oluşum, değişim ve gelişim içinde olduğunu göreceksiniz. Bu meslek mensupları, kişisel çıkarlarını toplum çıkarlarından önce düşünmüyorlar; bundan ötürü de her çeşit kütüphanelerimiz modern kütüphanecilik ilkelerine uygun olarak gelişiyor. Nicelik ve nitelik yönünden yeterli kütüphaneciler, modern yepyeni yapılarla en güzel tasnif sistemlerini uygulayarak, okuyuculara en iyi hizmeti veriyorlar. Kütüphanecilik hizmetinin aksadığı her hangi bir kuruma raslarsanız, emin olunuz, aksaklık kütüphanesinin yetersizliğinden ziyade, kurumun kendi kütüphanesine gereği kadar değer vermemesinden ileri geliyor. Dernek olarak yöneticilerden sorumlulardan kurumlarının kütüphanelerini ön plâna almalarını istiyoruz. Bunu yapan yöneticiler, kurumlarında tam başarıya ulaşmış durumdadırlar. Ayrıca, Türk Basınından kütüphane ve kütüphanecilik meselelerine daha fazla yer vermelerini rica ediyoruz. Kişinin yemek içmek kadar kaçınılmaz bir hakkı olan okuma hakkını, okuma özgürlüğünü en iyi şekilde sağladığı kütüphaneler daha da gelişmelidir. Gazino, kahvehane ve kumarhanelere seller gibi akın eden insanların yolunu kütüphaneye çevirdiğimiz gün, düşünen, okuyan yazan ve okur - yazarı çok olan bir Türkiye'ye kavuşacağız. Kütüphanesiz ülke kütüphanesiz kurum ancak ve ancak geriliği davet eder. Aydınlık yarınlara kavuşmamızda etkisi büyük olacak olan kütüphaneciler, kütüphaneler ve bunları temsil eden Türk Kütüphaneciler Derneğine ilgi duymak, yardımcı olmak her aydınımızın görevidir sanıyorum. Kütüphaneciliğe gönüllü olarak hizmet etmiş kişileri, Türk Kütüphaneciler Derneğinin unutmayacağını, hatıralarını daima yadedeceğini ve böyle kişilere derneğimizin şeref üyeliğinin verildiğini yeri gelmişken söylemek isterim. II. Kurultay'a dört değerli insana şeref üyeliği verilmesi teklifi getirilmiş bulunmaktadır.

Sayın dileyciler, dertlerimize sizleri ortak ederken meselelerimizin de gözümle-neceğini sanıyorum. Kütüphanecilerimizin başında ayniyat talimatnamesi Demokle-sin kulcu gibi sallanıp durmakta, kütüphanecilikle ilgili kanunlar raflarda tozlanmakta ve çıkarılması bir türlü sağlanamamakta; kütüphanelerimiz yol gösterecek mü-fettişleri yani kütüphaneci müfettişleri beklemektedir.

Gelecek Kurultay'a kadar çoğu kolay olan bu sorunların çözümleneceğine inanamak istiyor ve ilgililerin yardımlarını rica ediyoruz. Dernek çalışmalarını daha ahenkli yürütmek amacıyla Ankara'da satın almayı düşündüğümüz bina için giriştiğimiz kampanyaya bütün gönüllülerin ve meslekdaşların katılmasını istiyoruz. Şimdiye kadar bu kampanyaya katılmış olup, kısa zamanda bina yatırımının on bin liranın üstüne çıkmasına yardım eden Genel Merkez, Ankara Şubesi ve Adana Şubesine; üyelerimizden kampanyaya katılanlara ve özellikle Dernek adına İstanbul ve Ankarada verdiği konserinin bütün gelirini Derneğimize bağışlayan Genel Merkez Yönetim Kurulu Üyemiz Sayın Ahmet Borcaklı'ya ve refakatçısı sayın Mithat Fenmene huzurunuzda teşekkür ederim. Çok bilgili, görgülü, becerikli ve hâlâ Derneğimizin üyesi olmamış meslekdaşlarımızı da aramızda görmeyi istiyoruz. Derneğin kütüphanecilere ne gibi çıkarlar sağlayacağını düşünmemelerini; bunun yerine kendilerinin Derneğe ne gibi çıkarlar temin edeceklerini düşünmelerini diliyoruz. Üyemiz olan ve olmayan bütün meslekdaşlarımızın dertlerini, sevinçlerini ve acılarını paylaşmak istiyor; onları toplum içinde sevilen, güvenilen ve başarıları süreli olan insanlar olarak görmek istiyoruz. Bundan ötürü, Derneğimize katılmalarını arzu ediyor, onların sayesinde daha da güçleneceğimizi bilmelerini istiyoruz. II. Kurultayı açarken misafirlerimizin zahmetine tekrar teşekkür eder, delege arkadaşlarıma başarılı çalışmalar dilerim.

Genel Başkan'dan sonra kürsüye gelen Genel Başkan Yardımcısı Abdülkadir Salgır Kurultay Başkanlık divanı için bir başkan, bir başkanvekili ve iki yazman seçilmesi gerektiğini ve aday gösterilmesini istemiştir. Delegelerin gösterdiği muhtelif adayların açık oylanması sonucunda Ankara Delegesi Abdullah Savaşçının Kurultay Başkanlığına, Ürgüp delegesi Mustafa Güzelgözün Başkan yardımcılığına, Niğde Delegesi Abdülkadir Köylü ile Kayseri delegesi Olcay Bensoy'un yazmanlıklara seçildikleri anlaşılmıştır. Seçimden sonra yerine geçen başkanlık divanı adına Kurultay Başkanı Abdullah Savaşçı «Muhterem meslektaşlarım! Bizleri seçmek surtiyle hakkımızda gösterdiğiniz itimada başkanlık divanını teşkil eden arkadaşlarım adına şükranlarımızı sunar, vazifemizi görürken bize yardımcı olmanızı dilerim» demiş ve hemen gündemin altıncı maddesine geçmiştir. Şubeler adına konuşmaları ihtiva eden bu madde de şube başkanlarının konuşmaları için Başkanlık alfabe sırasıyla Şube başkanlarını kürsüye davet etmiş ve ilk defa Adana Şubesi adına Başkan Neyyire akış konuşmuştur.

Neyyire Akış'ın konuşması şudur :

Sizlere Adanadan kütüphaneci arkadaşlarımın, hürmet ve sevgilerini, istek ve düşüncelerini getirmek gibi şerefli bir görevle karşınızda bulunuyorum.

Derneğimiz Adana şubesi 1963 yılı Nisan ayından beri faaliyette bulunmaktadır. Müteşebbis heyet 1961 yılında kurulmuşsa da 1963 yılı Nisan ayına kadar kongreyi yapamadıklarından derneğin esas kuruluşu 1963 yılı olmuştur. Ve üye adedi 30 dan 90 a yükselmiştir.

Bu tarihten itibaren şubemiz Adana'da bir varlık olarak kendini duyurmağa, tanımağa ve kültür alanında faydalı hizmetlerde bulunmağa başlamıştır : Bir ilk okulun kütüphanesini modern kütüphanecilik anlayışı ve bilgilerine dayanarak dekora etmiş ve bu kütüphaneyi örnek kütüphane olarak almıştır. Adana'da ilk defa Şehir Tiyatrosu fuayesinde şehirde bulunan kütüphanelerin anlam ve çalışmalarını ifade eder tarzda bir kitap sergisi açmış ve halka 4 gün açık tutulan bu sergi büyük ilgi toplamıştır.

Çocuk kitapları haftasından faydalanılarak çocuk kitapları ve çocukları okumaya alıştırmannın yolları hakkında Adana radyosunda bir konuşma yapılmış ve yine radyo ile bu hafta süresince kitapla ilgili vecizeler yayımlanmıştır.

Derneğimizi tanıtmak, kütüphanecilik fikrini yaymak daha doğrusu sesimizi duyurmak amacı ile her yıl değişik konularda olacak şekilde altın kitap ödüllü yarışması düzenlenmesi kararlaştırılmıştı. Bu konuda ilk olarak geçen yıl altın kitap ödüllümüz Çukurovayı en iyi ifade eden yağlıboya tablonun sahibine verilmiştir. Ödül, bu yıl, kütüphanecilik haftası içinde hazırlanacak kitap sergisinde, kitaplığın en iyi ifade edene verilecektir.

Olumlu faaliyetlerimizden bir diğeri ki, bu bizim için en çok önem taşıyandır; köy ve şehir ödünç kitap verme servisinin kurulmuş olması. Bu yıl 10 köy ele alınacaktır. İlk plândakiler Adana'nın İncirlik, Büyük dikli, Küçük dikli, Zeytinli ve Buruk köyleridir. Bu köylere her hafta kitap dolu bir bavul bırakılacak, diğer hafta kitap bavulları değiştirilecektir. Ayrıca Amerikan haberler merkezi ile de işbirliği düşünülmektedir. Köye kitap götürdüğümüz günlerde filimlerde götürüp göstermeğe, Konferans ve çeşitli eğitim faaliyetlerinde bulunmağa karar verilmiştir.

Bir çok kütüphaneler gereği kadar kitaba sahip olamadıklarından yakınmaktadırlar. Dar imkânlarımızla bunlara kitaplar alınarak teberru edilmiştir. Kültür derneklerin şehir halkından yardım ve destek görmesi çok güçtür. Bu bakımdan düşüncelerimizin tatbiki zorlaşmaktadır.

Diğer bir hizmetimiz de Adana'da mevcut kütüphanelere Dewey sistemini yerleştirmektir. Bunun için Adana, Ticaret Lisesi Kütüphanesi, mevcut kitaplarından öğretmen ve öğrencilerinin faydalanmasından mada Adana ilindeki kütüphane memurları ile ilgi duyanlar için bir eğitim merkezi haline getirilmiş ve tatbiki olarak onlu tasnifin öğretimine başlanmıştır.

Adana Ticaret Lisesi tasnif işi sona erdikten sonra diğer kütüphaneler ele alınarak öğretime devam edebilecek; aynı zamanda Dewey sisteminin kütüphanelerde tatbiki mümkün olacaktır.

Derneğe gelir temini gayesiyle bir caz konseri düzenlenmiştir.

Üç ayda bir defa çıkarmaya karar verdiğimiz ve ilk sayısını çıkarmış bulunduğumuz bültenle de faaliyetlerimizi üyelerimize duyurmağa çalışmaktayız.

Bütün çalışmalarımızda il idaresinden büyük yardım ve destek görmekteyiz. Bu arada köy iare servisi için haftada bir gün vilâyet resmî arabasından faydalanabileceğimizi belirtebiliriz. Başladığımız işlerden gelecek yıllarda daha iyi sonuçlar alacağımızı ümit etmekteyiz.

Adana'daki çalışmalarımız hakkında yaptıklarımızı kısmen de olsa anlatabilme mutluluğu içinde huzurunuzdan ayrılıyorum.

Adana Şubesi Başkanından sonra kürsüye gelen Ankara delegesi Dr. Berin Yurdadoğ irticalen yaptığı konuşmada Ankara Şubesinin iki yıllık faaliyetlerini anlatmış ve Kurultaya başarı dileyerek sözlerini bitirmiştir.

Balıkesir Şubesi Başkanı Necdet Elol da şubenin kuruluş ve faaliyetlerini belirten konuşmasını Kurultaya başarı dileyerek bitirmiş ve Eskişehir delegesi Şevket Kent'te mahalli çalışmalarını ve problemleri dile getirmiştir.

İstanbul şubesi başkanı Türker Acaroğlu'nun konuşması da şudur :

Sayın Kurultay Üyeleri,

İkinci Türk Kütüphaneciler Kurultayını İstanbul Şubesi adına sevgi ve saygı ile selâmlarım.

Türk kütüphanecilerinin, küçük bir zümre de olsa, böyle biraraya gelip kendi meselelerini konuşması, tartışması, kararlaştırması, çözümlenmesi, şüphesiz, çok sevindirici bir şey.

Şimdi hatırlıyorum : Bundan onbir yıl önce, Ankara'da çıkan günlük bir gazete de Derneğimizin daha iyi nasıl çalışması gerektiğini, o zamanlar biraz garip karşılanan bir tefrika halinde yazmıştım. Mesleki bir Kurultay toplanmasını, belki de ilk defa olarak, ileri sürmüştüm. Hatta Almaya'dan örnek getirerek, bir Alman Kütüphaneciler Kurultayında ne gibi meselelerin görüşülüp tartışıldığını, karara bağlandığı bir liste halinde belirtmiştim.

O tarihten beri bizde çok şeyler oldu. İşte bugün İkinci Kurultay için şurada toplanmış bulunuyoruz. Bu Kurultayın bir özelliği, yalnız yönetim işlerine yer vermekle kalmayıp, ilk defa olarak bilimsel tebliğlerde de yer ve zaman ayırmış olmasıdır. Ancak, duyduğumuza göre, tebliğlerin sayısı pek azmış. Gelecek kurultaylar da daha çok arkadaşın daha değerli tebliğler okumaları başlıca dileğimizdir.

Bir başka dileğimiz de gelecek kurultayların, tapkı Türk Dil Kurultayları gibi, ulusal ölçüden çıkarılmasıdır. Yabancı türkologlar ve bilginler, bunu bizden ısrarla istemektedirler. Bunun için herhangi bir masrafa da ihtiyaç yoktur. Birer davetiye göndermemiz yeter. Bütün masrafları kendileri çekeceklerini bildirmektedirler.

İstanbul Şubesi'nin durumuna gelince, ilk Genel Kurul toplantısını ancak birkaç ay önce yapmış olan şubemizin 56 üyesi, Bankada 1.000 lira parası vardır. İlk aylardaki çalışmalarında bir açık oturum düzenlemiş, birkaç konferans tertiplemiş, bir konser verdirmiş, bazı kütüphaneleri ziyaret için bir program yapmıştır. İstanbul'da dernekçilik bakımından bambaşka bir durumla karşı karşıyayız : Bundan onbir yıl önce kurulmuş (İstanbul Kütüphanecileri Cemiyeti) adlı bir bölge meslek derneği var. Her nedense, bu derneği yöneten meslektaşlar, bizim şubeye katılmak istememektedirler. Elllerinde birkaç bin lira nakit mevcuttur. Bu parayla herhangi bir mesleki faaliyet de gösterebilmiş değillerdir. İçlerinden bazıları pek samimi arkadaşlarımız ve dostlarımızdır. Eğer Derneklerini feshedip toptan bize katılmayı reddediyorlarsa, hiç değilse, bizim şubeye de üye olmalarını rica ve ıstırham etmiştik. Bugüne kadar olumlu bir sonuç elde edemedik. Kurultay yada Genel Merkez, bu meseleyi çözmek hususunda bize bir yol göstermeli, bir tavsiyede bulunmalıdır.

Değerli vaktinizi daha fazla alıp sizleri yormamak için, huzurunuzdan saygı ile ayrılırken, İkinci Kurultayımıza büyük başarılar dilerim.

İzmir Türk Kütüphanecileri Derneği Başkanı Ruhi Mutlu da delegelerce dikkatle izlenen bir konuşma yapmıştır. Kayseri Delegesi Mehmet Ataberk te Kayseride kütüphanecilerin mesleki bilgilerini arttırmak amacıyla düzenledikleri kurstan ve diğer olumlu faaliyetlerden söz etmiş o da Kurultaya iyi dileklerini bildirmiştir.

Söz sırası kendisine gelen Niğde delegesi Abdülkadir köylü metnini aşağıya verdiğimiz konuşmayı yapmıştır :

**Türk Kütüphaneciler Derneği İkinci Kurultayının Sayın
Başkanı ve Kıymetli Delege Arkadaşlarım,**

Şu anda aranızda temsil ettiğim Türk Kütüphaneciler Derneği Niğde Şubesi üyelerinin selâm ve başarı dileklerini sizlere sunmakla bahtiyarlık duymaktayım.

Fikir ürünlerini toplayarak topluma sunan mesleğimizin gelişmesini amaç edinen kurultayın hepimize kutlu olmasını dilerim.

On yıldır içinde bulunduğum ve günden güne artan meslek aşkımla bağlandığım kütüphanecilik mesleğini bugünkü durumuna getiren ve gelecekte daha çok gelişimini sağlayacak çalışmalara hizmeti geçenlere yüksek kurultay huzurunda teşekkür ve minnetlerimi sunarım.

Kıymetli meslektaşlarım;

Türk Kütüphaneciler Derneği Niğde Şubesi olarak çalışmalarımızı kısaca arz etmek isterim :

1. 6 Haziran 1963 tarihinde Niğde İlkokul Öğretmenleri seminerinde 3 gün müddetle okul, Çocuk, Halk Kütüphaneleri ve teknik çalışmaları hakkında konferanslar verilmiş, uygulamalar yapılmıştır.

2. İlçe ve kasabalarımızda bulunan 18 kütüphaneciye 7.1.1964 tarihinde başlayıp, 11.1.1964 de sona eren beş günlük seminer tertiplenmiştir.

3 — 22 Kasım 1963 günü Niğde'de Halkevi tarafından yeni Niğde gazetesinde (Dünya Çocuk Kitapları Haftası) münasebetiyle özel bir sayı çıkartılmıştır.

4. Niğde Şubesi İdare hey'etimizin 14 sayılı kararıyle Kütüphanecilerimizin bazı haklarının verilmesine belirten bir karar alınarak Türk Kütüphaneciler Derneği Genel İdare hey'etine sunulmuştur.

5. 1 Temmuz 1 Ağustos/1964 tarihleri arasında bir aylık süreli Niğde Merkezinde ve Kütüphanemiz Sosyal salonunda Bıçkı - Dikiş ve çamaşır kursu açarak 25 bayan yetiştirilmiş, bunu takiben de üç gün süre ile bir sergi açılmış ve ev hanımlarıyla kütüphane arasında bağ kurulmuştur.

Çeşitli Bakanlıklardan temin edilecek halk seviyesinde Kitap, broşür, gazete ve 350 KÖY OKUMA KÖŞELERİNE gönderilen eserlerden mütesekkil bir sergi de 6.12.1963 tarihinde açılmıştır.

7. Niğde kütüphanelerini tanıtan, II. Kurultayımızdan bazı istek ve tekliflerimizi belirten ve arkadaşlarımızın sizlere sunmalarıyle şeref duyduğum NİĞDE Sangurebey İl Halk Kütüphanesi Haber Bülteni'nin ilk özel sayısını çıkartmıştır.

Bu çalışmalarıyla yetinmeyen şubemiz siz İkinci Kurultayın sayın üyelerinden mesleğimizde olumlu kararlar beklerken, hepimizi hürmetlerimle selâmlar başarılar dilerim.

Başkan Ürgüp Türk Kütüphaneciler Derneği Şubesi Başkanı Mustafa Güzelgözü kürsiye davet etmiştir. Güzelgöz, «iki yıl önce tağra teşkilâtı olarak 5 şube ile katılmışken bugün 15 Şube ile katılıyoruz. Gönül Türkiyedeki bütün meslektaşların kütüphane merkezlerinde birer şube kurmasını candan temenni ediyor.» diyerek sözlerine başlayan Güzelgöz, Kütüphanelerin kalkınmamızda büyük yeri olduğunu ve

kütüphanecilerin eskiden kitap bekleyen bir depo memuru olarak bilindiğini bu zihniyeti yıkmak için çalıştıklarını ve ödünç verme servisleriyle köylünün ayağına kitap götürdüklerini ve okudukları kitaptan edindikleri bilgileri kontrol ettiklerini ve çok olumlu sonuçlar aldıklarını örneğin, kooperatifçiliğe ait kitap okuyan bir köy sakinlerinin hemen bir Şarapçılık kooperatifi kurduklarını ve başına da kendini getirdiklerini, sağlık kitapları okuyan bir köyün de kendi çabalarıyla bir hamam yaptıklarını ve bu işin inşası sırasında başa kütüphaneciyi getirdiklerini, bir köyün kadınlarına verilen el işlerine ait kitabın mütalaası sonucunda Halıcılık Kursu açılması için teşebbüse geçtiklerini ve bunu da kütüphaneciden istediklerini anlatmış ve Kütüphanecinin verilen bilgilerin tatbikatçısı olarak çalışmasının eski zihniyeti yıkarak kütüphaneciyeye büyük değer verilmesini sağlamıştır» Demıştır. Yalvaç Şubesi Başkanı Muzaffer Tütüncü gönderdiği bir yazıda «Görgü ve bilgisini artırmak amacıyla yurt dışına gideceği diğer delege arkadaşım da başka yere tayin olunacağını bu sebeplerle Kurultaya iştirak edemeyeceklerini ve Kurultayda okunmak üzere bir metin gönderdiklerini»ni bildirmekte idi. Kurultay Başkanı durumu delegelere açıklandıktan sonra bu metnin okunacağını bildirmiş ve yazman Olcay Bensoy da bunu okumuştur :

Pek Muhterem ve Saygı Değer Büyüklerim,

Aziz meslektaşlarım.

Türk Kütüphaneciler Derneğinin ikinci büyük kurultayına Yalvaç şubesi olarak katıldığımızdan dolayı sonsuz kıvanç duymakta ve sayın kurultay delegelerini şubemiz adına hürmetle selamlama bahtiyarlığımıza eriştiğimizden sevincimiz sonsuzdur.

Kütüphanelerimizin dertlerinin dile getirilmesi ve tahakkuku hakkında müsbet kararlar alınacağına ve bu alınacak olan kararların tahakkukuna ümitvar bulunduğumuzdan heyecan duymaktayız.

Şubemiz Kasım/1962 ayında kurulmuş olup 17 üyesi vardır, üye sayısı şüphesiz çok azdır, üye sayısının çoğaltılması gerektiğine inanarak daha fazla faaliyet göstereceğimizi beyan etmek isterim.

Pek muhterem kurultay ve delegelerinin de malumlarıdır ki bilim hayatının temeli ve ilk harcı şüphesizki Kütüphanedir, bu kıymetli ilim yuvaları ne kadar zengin ve müsbet iş görüyorlarsa o cemiyet ve milletler her bakımdan beşeriyete insanlığa doğru yol almış olduklarını ispat etmiş olurlar ve halkın istifade edebildiği Kütüphanelere sahip olan milletler sonsuz hazinelere sahiptirler demektir. Şüphesiz ki bugün artık Türkiyemizdeki umumî kütüphanelerin gelişmesi hizmetleri gözle görülmekte ve meyvaları alınmaktadır. Bu ilim yuvalarının daha rasyonel çalışmalarına imkân verildiğine kanıtız.

Kısaca bazı dilekelerimizi beyan etmek istiyorum :

1 — Binaları kifayetsiz olan Kütüphanelerimizin bir an önce kendine has ve modern binalara kavuşturulması.

2 — İl ve İlçelerimizdeki Kütüphanelerin faaliyetlerinin en hürca köylere kadar uzatılması.

3 — Bazı kütüphanelerce kasaba ve köylere kadar uzanan bu hizmetlere daha geniş imkânlar sağlanması ve bu gün bu hizmetleri gören ve gerekli faaliyetlerde bulunan yerlere bir motorlu vasıta verilmek suretiyle bölgesindeki her yere

ulaşılması ve bilhassa köylü vatandaşlarımızın her yönden fikri gelişmelerini sağlamak bahtiyarlığına eriştiğimiz an, biz kütüphaneciler vazifemizi bîhakkın yapmanın sevincini tam manasiyle tatmış olacağımıza inanıyorum.

4 — Kütüphaneler personellerine tanınmasını beklediğimiz tahsisat mevzuunda fikirlerimizi açıklamak fırsatını bulduğumuzdan da seviniyoruz.

Kütüphaneciler de mesleklerinde hem Adliyeci, hem Mülkiyeci ve aynı zamanda bir öğretmendir, bunlara tanınan ve daha tanınmaya çalışılan haklarla teçhiz etmek bize zor olan bir şey olmaz. Öğretmensizlik derdi ile çürpüyen kutsal yurdumuzda bu hastalığı duyan ve duymaya çalışan zümre olarak Kütüphanecilerin manevi silahları yanında maddeten de teçhiz etmek her halde yurtseverliğin gereğini yerine getirmek olur kanaatındayız.

Kütüphaneciler; karanlıkla, gerilikle, cahillikle elindeki imkânlarla gündüz ve gece mesai saati tanımayan ve mütemadiyen savaş halinde bulunduğumuzu takdir buyurursunuz. Az veya çok verilmesini istediğimiz tazminat bir ülkü erinin gerçek çalışmalarına karşılık olmaz sanırım. Şu var ki; bir insan manevi hazlarla birlikte o manevi hazların tuzu, biberi mesabesinde olacak küçük maddi destek maalesef bu madde aleminde arzu etmek durumundadır. Bu isteğimiz manevi huzura bir aykırılık değil bilakis bir destek teşkil edecektir.

Çok sevdiğimiz mesleklerimizde huzur içinde çalışmalarımızı temin ve zimmetle yükümlü bulunduğumuz sorumluluklarımıza karşılık üst makamların takdir ve tasvip edecekleri tazminat haklarımızın hangi nam altında olursa olsun tahakkuk ettirileceğine ve bu yolda üstün gayretler sarfedileceğine emin bulunmaktayız. Ancak bunun müsbet veya menfi bir neticeye bağlanmasını şiddetle arzu etmekte bulunduğumuzu arzeder ve bu hususta gerekli kararların alınarak Yüksek Bakanlığımız nezdinde tekrar faaliyete geçilmesini istiyor ve bekliyoruz.

5 — Umumi Kütüphanelerin vazife ve selâhiyetlerine dair bir kanun tasarısının hazırlanarak bir an önce kanunlaşması cihetine gidilmesini teklif ediyor ve bekliyoruz.

Takdir ve tasvip buyurulurki dertlerimiz çoktur, hepsinin bir anda halledilmesi şüphesiz mümkün değildir. Yukarıda izahına çalıştığım hususların yapılması sonucunda ancak sevineceğiz ve yurdumuz adına gurur duyacağız.

Sözlerime son verirken Derneğimizin Türk kütüphanelerine ve Kütüphanecilerine Aziz ve Muhterem Milletimize ikinci büyük kurultayın faydalı olmasını diler, sayın ve muhterem delegelerine en derin hürmetlerimi sunarım.

Şube Başkanlarının konuşmalarının bitmesinden sonra Kurultay Başkanı Abdullah Savaşçı «Yurdun muhtelif yerlerinden gelen telgraflar var, şimdi bunları okutuyorum» demiş ve Niğde Valisi İbrahim Öztürk, Kütüphaneler eski Genel Müdürü Aziz Berker, Niğde Maarif Müdürü, Niğde Kasaba ve Sungurbey Kütüphanesi Kütüphanecilerinden, İzmir Kitaplıklarını Geliştirme Derneğinden, Burdur, İskenderun, Konya Türk Kütüphaneciler Derneklerinden gelen başarı telleri okunmuştur. Delegeler vaki teklifle bunların Başkanlık tarafından cevaplandırılmasını karar altına almışlardır.

Başkan «saatin gündemin diğer maddelerine geçmesine müsait olduğunu ve mümkünse İdare Heyeti raporunun okunmasını istemiş, ve bunun üzerine Genel Başkan Yardımcısı Abdülkadir Salgır adı geçen raporu okumak üzere kürsüye gelmiştir.

TÜRK KÜTÜPHANECİLER DERNEĞİ GENEL MERKEZ YÖNETİM KURULU RAPORU

Türk Kütüphaneciler Derneği II. Kurultayının sayın delegeleri, Genel Merkez Yönetim Kurulu adına hepinizi saygı ile selâmlarım.

Türk Kütüphaneciler Derneği I. Kurultayının, 6 Ekim 1962 günü Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesinde yapılan toplantısında yapılan seçim sonucunda Genel Başkan ve Yönetim Kurulu Üyeleri aldıkları oy sırası ile aşağıdaki üyelere teşekkül etmişti :

Genel Başkan, Doçent Dr. Osman Ersoy; Üyeler : Necmettin Sefercioğlu, Ruşen Alayhoğlu, Abdülkadir Salgır, Adnan Ötügen, Aziz Berker, İlhan Kum, Ahmet Borcaklı, Özer Soysal, İnci Halman ve İsmet Parmaksızoğlu.

Yönetim Kurulu ilk toplantıda Abdülkadir Salgır'ı Genel Başkan Yardımcılığına, Özer Soysal'ı Genel Yazmanlığa, Necmettin Sefercioğlu'yu Genel Saymanlığa ve Ruşen Alayhoğlu'yu da vazedarlığa seçmişti.

Bu dönem içerisinde Yönetim Kurulumuzda vuku bulan değişiklikler : İşlerinin çokluğu dolayısı ile Genel Merkez Yönetim Kurulu toplantılarına katılamayan İsmet Parmaksızoğlu, Yönetim Kurulundan ayrılmış, yerine yedek üyelere Dr. Mustafa Köymen geçmiştir. Amerika'ya giden Genel Sayman Necmettin Sefercioğlu'nun yerine yedek üyelere Hasan Taner getirilmiş ve Genel Saymanlık görevi kendisine verilmiştir. Genel Yazman Özer Soysal'ın da Amerika'ya gitmesi üzerine Genel Yazmanlık görevi Dr. Mustafa Köymen'e' verilmiştir.

Genel Merkez Yönetim Kurulu imkân nispetinde çalışabildiği bu dönemde Dernek Anadoludaki amaçların gerçekleştirilmesi konusunda gayretler sarfetmiştir. Çalışmalarında Türk Kütüphaneciliğinin gelişmesini daima ön plâna alan Yönetim Kurulumuz, Kütüphaneciliğin çeşitli dallarında ortaya çıkacak meselelerin çözümlenmesinde yardımcı olabilmek amacıyla ihtisas komisyonları kurmuştur. Komisyonlar ve komisyonda görev alan meslektaşlarımız şunlardır :

Bibliyografya Araştırmaları Komisyonu : Behire Balkan, Özer Soysal, Lâmia Acar, Necdet Ok,

Dış Münasebetler Komisyonu : Dr. Berin Yurdadoğ, İlhan Kum, Edibe Birsen,

Halk ve Çocuk Kütüphaneleri Komisyonu : Dr. Osman Ersoy, Nilüfer Norman, Mediha Yurttabir, Danyal Sertoğlu,

Kataloglama ve Tasnif Komisyonu : Necmettin Sefercioğlu, Abdülkadir Salgır, Günal Öcal, Filiz Başbuğoğlu,

Kütüphane İstatistikleri Komisyonu : Mihin Eren, İsmet Parmaksızoğlu, Behire Balkan, Abdülkadir Salgır,

Kütüphane Mimarisi Komisyonu : Aziz Berker, Adnan Ötügen, Ülker Sanalan,

Kütüphanecilik Eğitimi Komisyonu : Dr. Osman Ersoy, Dr. Berin Yurdadoğ, Özer Soysal, Necmettin Sefercioğlu, Ruşen Alayhoğlu,

Mevzuat Komisyonu : Aziz Berker, Gülsan Birgöl, Ruşen Alayhoğlu,

Millî Kütüphaneler Komisyonu : Adnan Ötügen, Dr. Berin Yurdadoğ, Dr. Müjgân Cumbur, Behire Balkan,

Okul Kütüphaneleri Komisyonu : Özer Soysal, Ruşen Alaylıoğlu, Fikri Ongan,

Özel Kütüphaneler Komisyonu : İlhan Kum, Ahmet Borcaklı, Nilüfer Norman, Gülsen Kayaalp,

Sosyal Çalışmalar Komisyonu : İnci Halman, İhsan Arıkan, Sevgi Kendirli,

Standartlar Komisyonu : Adnan Ötüken, Aziz Berker, Dr. Mustafa Köymen,

Terminoloji Komisyonu : Esin Ataman, Özer Soysal, Abdülkadir Salgır, Necmettin Sefercioğlu, Dr. Berin Yurdadoğ,

Üniversite Kütüphaneleri Komisyonu : Dr. Berin Yurdadoğ, Fürtüzan Olşen, Solmaz İzdemir, Benal Acır,

Yazma Kütüphaneleri Komisyonu : Dr. Müjgân Cumbur, İsmet Parmaksızoğlu, Aydın Kuran.

İhtisas Komisyonları Yönetim Kurulumuzun verdiği görevlerin yerine getirilmesinde faydalı olmuşlardır.

Yönetim Kurulumuz, bu dönemde, çeşitli il ve ilçelerden gelen şube açma tekliflerini inceliyerek, Bunlardan Balıkesir, Burdur, Eskişehir, İskenderun, İstanbul, İzmir, Konya, Mersin, Nevşehir, ve Yalvaç'ta birer şube açılmasını kabul ederek, müracaat edenlere gereken yetkiyi vermiş, ve bu suretle daha önce Adana, Ankara, Kayseri, Niğde ve Ürgüp'te açılanlarla birlikte Derneğimizin şube sayısı 15 e yükselmiştir.

Yönetim Kurulumuz, Türk Kütüphaneciliğinin fikren kalkınması yolunda gerçekten faydalı olan «Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni» nin yayınlanması işini devam ettirmiş, X. Cilt, 3 - 4. sayılarla, XI. ve XII. ciltlerin yayınlanmasını sağlamıştır. Aynı zamanda Derneğimizin bir gelir kaynağı olan bu Bülteninden başka, Meslektaşımız İsmet Parmaksızoğlu tarafından hazırlanmış olan «Kubris Sultan İkinci Mahmud Kütüphanesi» adlı eser de yayınlanmıştır. Bültenimizin bu çıkacak olan sayısının da 30 Haziran 1964 günü Kütüphanecilik hizmetinde 25 hizmet yılını doldurmuş olan meslektaşımız Aziz Berker'e ithaf edilmesi kararlaştırılmış ve gereken hazırlıklar yapılmıştır.

Kasım ayının pazartesi ile başlayan son haftası Yönetim Kurulumuzca KÜTÜPHANE HAFTASI olarak kabul edilmiştir. Bir memleketin kültürel ve sosyal kalkınmasındaki rolü büyük olan kütüphane ve kütüphaneciliğin bu hafta içerisinde yurd çapında kutlaması, çeşitli yayın vasıtalarından faydalanılmak suretiyle halka ve üst makamlara kütüphanecilerin seslerin duyurulmasının yerinde ve faydalı olacağı düşünülmüştür. Kütüphanecilik haftasının arzu edildiği gibi kutlanmasında ve kütüphaneciliğin tanıtılmasında değerli meslektaşlarımıza önemli vazifeler düşmektedir.

22 Temmuz 1964 çarşamba gecesi Ankara Radyosunda «Olayların Aydınlatığı Gerçekler» saatinde üçü Genel Merkez Yönetim Kurulu Üyesi olan beş meslektaşımız tarafından yapılan ve ilgi ile takibedildiği öğrenilen yarım saatlik programda halka kütüphane ve kütüphanecilik konusunda bilgi verilmeye çalışılmıştır.

Kütüphanecilerimizin yetiştirilmesi amacıyla muhtelif yerlerde ve tarihlere Millî Eğitim Bakanlığınca açılan kütüphanecilik kurslarında Genel Merkez Yönetim Kurulu üyelerinin burada anılmağa değer hizmetleri olmuştur.

1963 Eylülünde Kayseri'de Kayseri Şubemiz tarafından düzenlenen Kütüphaneçilik kursuna Genel Merkez adına Genel Saymanımız Necmettin Sefercioğlu katılmış ve verdiği konferanslarla kurs öğrencilerine faydalı olmağa çalışmıştır.

Birleşmiş Milletler Eğitim Bilim ve Kültür Kurumu (UNESCO) Türkiye Millî Komisyonunun 28 - 30 Haziran 1964 günlerinde İstanbul'da yapılan VIII. dönem I. Genel Kurul toplantısında Derneğimizi Genel Yazman Özer Soysal temsil etmiştir.

Derneğimizin de üyesi bulunduğu Kütüphaneçiler Dernekleri Milletlerarası Federasyonu'nun 1 Eylül - 6 Eylül 1963 günleri arasında Sofya'da yapılan 29 uncu kongresine Derneğimiz adına, Genel Başkan Yardımcısı, Millî Kütüphane Başuzmanı Abdülkadir Salgır katılmıştır. Abdülkadir Salgır, yurda döndükten sonra, Millî Kütüphanede İFLA Kongresi ve Bilgaristan Millî Kütüphanesi konulu bir konuşma yapmıştır.

Kütüphaneçiler Dernekleri Milletlerarası Federasyonu tarafından Kıbrıs'ta Türk Kesiminde bir Kütüphaneçiler derneğinin veya Türk Kütüphaneçiler Derneğinin bir şubesinin bulunup bulunmadığının sorulması üzerine, Yönetim Kurulumuz, Kıbrıs'ta Türk Kütüphaneçiler Derneğinin açılabilmesi için gereken teşebbüslere geçilmesini kararlaştırmıştır. İçişleri Bakanlığı nezdinde yapılan teşebbüsler sonucunda Ana tüzüğümüzde bununla ilgili tadilat yapıldığı takdirde Kıbrıs'ta Derneğimizin bir şubesinin açılabilceği öğrenilmiştir. Karar Yüksek heyetinizindir.

Sosyal faaliyetlerimiz arasında İstanbul'da Prevantoryumda yatan ve malî durumu hiç iyi olmayan bir meslektaşımızın iki aylık tedavi ücretinin ödenmesi ile, A. Ü. Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi Kütüphaneçilik Bölümünde okuyan ve Kıbrıs'taki elim hâdiseler dolayısı ile ailelerinden hiçbir haber ve maddî yardım alamayan üç Kıbrıslı Türk öğrenciye bir defaya mahsus olmak üzere yapılan para yardımını sayabiliriz.

Yönetim Kurulumuz kütüphaneçilik hizmetinde 25 yılını doldurmuş meslektaşlarımız için bir jübile tertiplemek kararını almış ve ilk defa olarak, 30 Haziran 1964 günü Kütüphaneçilikte 25 hizmet yılını doldurmuş olan Millî Eğitim Bakanlığı Kütüphaneler Genel Müdürlüğü ve Yönetim Kurulu Üyemiz Sayın Aziz Berker için bir jübile düzenlenmiştir. Bütün meslektaşlarımızın 25 inci hizmet yıllarını sağlık içerisinde idrak etmelerini gönülden dileriz.

Meslektaşlarımızın dileklerini ve I. Kurultayda verilen kararları dikkate alan Yönetim Kurulumuz bir rozet yarışması açmış 31 Mart 1963 gününe kadar gelen eserler bu işle görevlendirilmiş olan jüriyi tatmin etmemiş ve yarışma bir süre daha uzatılmış ise de gelen eserler jüriyi yine de tatmin edememiştir. Bu yarışmadan olumlu bir sonuç alınamamıştır.

Derneğimize gelir sağlamak amacıyla, Türk Halk musıkisi alanındaki özel çalışmalarıyla tanınmış Yönetim Kurulu Üyemiz Ahmet Borçaklı'ya 20 Mayıs 1963 gecesi Millî Kütüphane Salonunda değerli Piyanist Mithat Fenmen'in eşliğinde bir konser verdirmiştir. Türk zevki ile batı tekniğini bağdaştaran bir program sunan Ahmet Borçaklı, dinleyiciler tarafından ilgi ve takdire takibedilmiştir. İstanbul Şubemizin de isteği ve gayretiyle, aynı program 20 Mayıs 1964 akşamı Güzel Sanatlar Akademisi salonunda tekrarlanmıştır. Ayrıca konserin tamamı 7 Haziran 1964 günü İstanbul radyosunda da yayınlanmıştır. Ahmet Borçaklı'nın bu konseri hem gelir sağlamış hem de Derneğimizin geniş çapta propagandasına vesile olmuştur.

Türk Kütüphaneciler Derneği için bir daire satın almak amacıyla açılan kampanya sonucunda onbin liraya yakın para temin edilerek Millî Bankalarımızdan birinde açılan özel hesaba yatırılmıştır. Bundan sonraki yıllarda gayemizin gerçekleştirilebilmesi için gereken önemin verileceğini umuyoruz.

Bu devre içerisinde bahsedilmeğe değer faaliyetlerimizin özeti bunlardan ibarettir. Genel Merkez Yönetim Kurulu adına Kurultayımızın sayın üyelerini saygı ve muhabbetle selâmlar, seçecekleri Genel Başkana, Yönetim Kurulu Üyelerine, Genel Merkez Haysiyet Divanı Üyelerine, ve Genel Merkez Denetleme Kurulu Üyelerine yürekten başarılar dileriz.

Genel Merkez faaliyet raporundan sonra başkan «Yemek tatili için Kurultayı saat 15.00 de açılmak ve Denetleme Kurulu raporunu dinlemek ve gündemin diğer maddelerini görüşmek üzere kapatıyorum» demiştir.

Kurultay delegeleri topluca Bulvar Palasta yemek yemişler ve müteakiben belirli saatte Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi 419 numaralı odada gündeme devam edilmiştir. Başkanlık Divanı yerini aldıktan sonra Denetleme Kurulunu teşkil eden Mehmet Tekdemir, Mübeccel Çörekçi ve İbrahim İnan'ın hazırladıkları Denetleme Kurulu raporu okunmuştur. Bu raporda gelirlerin 51.117 lira 89 kuruş olup. 1. Kurultaydan 11.864 lira 55 kuruş devredildiğini ve gelirlerin 62.982 lira 57 kuruş olduğunu buna mukabil giderlerin 55.751 lira 83 kuruş olup gelecek yıla 7230 lira 74 kuruş devredildiğini böylece giderler yekûnunun da 62.982 lira 57 kuruş olduğu tesbit edildiği belirtilmiştir. Bina fonu için de ayrıca bir hesap açılıp bu hesapta 10.387 lira 50 kuruş bulunduğu ifade edilmiştir. Bu malûmattan sonra Kurultay Başkanı, «Arkadaşlar, Genel Yönetim Kurulu ve Denetleme Kurulu raporlarını dinlediniz? Bu raporlar hakkında konuşmak isteyenlere sırasına göre söz vereceğim. Yalnız konuşurken dileklerinizi gündemin adı geçen maddesinde belirtmenizi rica ediyorum» demiş ve söz alan İstanbul delegesi Türker Acaroğlu «Genel Yönetim Kurulu raporunda komisyonların kurulduğu belirtilmiş bunların ne gibi iş yaptıkları belirtmemiştir. Bunun izahını istiyorum» demiş ve Genel Başkan Yardımcısı Abdülkadir Salgır «Bu komisyon Derneğimizden istenen meslekî bilgilere ait çalışmaya yapmış ve dilek vaki oldukça ilgili komisyon çalışmıştır» mealinde konuşmuştur. Bazı delegelerin muhtelif hususlarda konuşmalarından sonra, Başkan Abdullak Savaşçı «Arkadaşlar, Genel Yönetim Kurulu ve Denetleme Kurulu raporlarını ve bununla ilgili konuşmaları dinlediniz. Şimdi Genel Yönetim Kurulunun ibrasını oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler, etmeyenler! Yönetim Kurulunun ibrası bir muhalife karşı büyük bir ekseriyetle kabul edilmiştir». Başkan şimdi Genel Başkan adayı göstermenizi rica ediyorum demiş ve aday gösterilenlerden Doç. Dr. Osman Ersoy adaylıktan feragat ettiğini işlerinin çok olduğunu bu bakımdan affedilmesini istemiş söz alan Sevgi Kendirli ve Dr. Berin Yurdadoğ Osman Ersoyun feragat etmemesini ve kendisini gene Genel Başkan görmek istediklerini söylemişler tekrar söz alan Osman Ersoy öğretim işleriyle çok meşgul olduklarını ve bu değerli hizmet için zamanının dar olduğunu beyan etmiştir. Bunun üzerine başkan diğer adayları sırasıyla oya sunacağını bildirmiş ve ilk sırada olan Abdülkadir Salgırı reye sunmuş ve ittifakla Genel Başkanlığa seçildiği tesbit edilmiştir. Kurultay Başkanı «Oylarınızla Genel Başkanımız Abdülkadir Salgır Bey oluyor. Kendisini tebrik eder, çalışmalarında başarılar dilerim» demiştir. Söz alan Yeni Genel Başkan «kendisine gösterilen itimattan ötürü delegelere teşekkür etmiş ve bu vazifeye lâyık olmak için elinden geldiği kadar çalışacağını» söylemiştir. Bilahare yapılan Genel Merkez Yönetim Kurulu seçiminde şu neticeler alınmıştır : Mediha Yurtabir 45, Sami Gürtürk 45, Ab-

dullah Savaşçı 44, Ahmet Borçaklı 43, Hasan Taner 33, Sevgi Kendirli 29, İhsan Arıkan 28, Sema Göksel 25, Akın Tokmakçıoğlu 25, Nülfir Norman 25 reyle aslı üyeliklere ve Necmettin Sefercioğlu 24, Figen Bilge 23, Aydın Urgan 23, Hikmet Omay 18, Ruşen Alaylıoğlu 15 reyle yedek üyeliklere seçilmişlerdir. Daha sonra hay-siyet Divanı seçimine geçilmiş ittifakla ve açık reyle Adnan Ötüken, Aziz Berker, Osman Ersoy aslı ve İsmet Parmaksızoğlu, Mihin Eren, Müjgân Cumbur yedek üyeliklere seçilmişlerdir. Müteakiben Genel Merkez Denetim Kurulu üyeleri seçimine gidilmiş ve yapılan gizli oyla Mustafa Güzelgöz 33, Mehmet Ataberk 31, Abdülkadir Köylü 25 oyla asıl, Kazar Eryorulmaz 22, İbrahim İnan 15, Mübcecel Çöbrekçi 14 oyla yedek denetçi seçilmişlerdir.

Gündemin dilekler faslında «Kıbrısta Şube açılabilmesi için Genel Merkez Yönetim Kurulunun teklifi» okunmuştur. Bu teklif hakkında Genel Merkezce verilen tamamlayıcı bilgidен sonra birinci madde mevcudun ittifakıyla şu şekilde kabul edilmiştir. «1. Madde — 1949 yılında «Türk Kütüphaneciler Derneği» adında bir dernek kurulmuştur. Merkezi Ankarada olup Yurt içinde ve yurt dışında gerekli gördüğü yerlerde şubeler açabilir.» Anafütükte yapılan bu değışiklikten sonra İzmir delegesi Ruhi Mutlu meslekle ilgili bazı dilek ve temennilerde bulundu. Balıkesir, Niğde delegeleri de konuşuktan sonra İstanbul Delegesi Türker Acaroğlu Kurultaya şu dileklerde bulundu :

- 1 — Kamu yararına bir dernek olduğumuzun Danıştayca kabulü,
- 2 — Dernek bir lokale kavuşturulmalıdır.
- 3 — İstanbul Kütüphaneciler Derneği ile mesleki tesanüdü artırıcı temas tesisi.
- 4 — Kütüphane Haftası dolayısıyla Kütüphanecilikte 40 yılını doldurmuş olanlara jübile tertip edilmesi ve gösteriler, sergiler düzenleyerek bu konuda üniversitelerimiz, basın ve radyolarımızın bizi desteklemesi sağlanmalıdır.
- 5 — Halkla yakın ilişkiler tesisi suretiyle derneğin ve mesleğin başarı kazandırılması, Yıllık balolar, çaylar, toplantılar tertip edilmelidir.
- 6 — Şube adedini artırmalı ve üye kaydına hız verilmelidir.
- 7 — İstanbula gelecek kütüphanecilerin yatılı okullarda misafir edilmesinin Millî Eğitim Bakanlığı ile temas ederek temin edilmesine çalışmalı.
- 8 — Derneğin Millî Eğitim Şurasına katılmasının temini, Radyoda ayda 10 dakika konuşulmasının nakil vasıtalarında üyelerimizin tenzilâtli seyyahatinin imkân dahiline sokulması için faaliyette bulunmak lazımdır.
- 9 — Üyelerimizi kaza ve ölüm sigortası yaptırmak için Yönetim Kuruluna direktif verilmesi, Derneğimiz üyelerini mesken sahibi kılmak için mesken kredisi temin edilmeli ve kooperatif kurulmalıdır.
- 10 — Hastalanan üyelerimiz için ve ölenlerin ailelerine yardım yapılmalıdır. Üyelerimizin hastalık hallerinde bedelsiz hekim ve ilaç sağlanmalıdır.
- 11 — Konu kataloglarının islahı ile Dewey sistemi yerine evrensel onlu sınıflandırma sisteminin kabul edilmesi için çalışmalıdır.
- 12 — Kütüphaneler Kanunu, Millî Kütüphane Kanunu, fikir ve Sanat Eserlerini Derleme Kanunlarının biran önce çıkması için Bakanlıkla temas edilmesi.
- 13 — Gelecek Kurultaya yabancı meslektaşları da çağınmak suretiyle Kurultayın Milletlerarası ölçüye çıkarılması.
- 14 — Cahillerin sayısını azaltmak için kütüphanelerimiz de çalışmalı, çocuk kütüphanesi sayısı artırılmalıdır. Her ilçede bir kütüphane açılmalıdır.

15 — İlerde çıkacak Devlet Personel Kanunundan sonra Dernek bir sendika kurmağa doğru yönelmeli, kütüphanecilerin haklarının korunması için gereken teşebbüsleri yapmalıdır. Kütüphanecilerin asgari geçim indeksine göre maaşlarının ayarlanması, mükafatlandırma prensibinin kabulü, öğrenim çağında olan kütüphaneci çocuklarının her yıl kontenjan dahilinde parasız yatılı olarak okutulması, bir istihlak kooperatifi kurulması, merkezde kütüphaneci haklarını koruyan bir hukuk servisinin kurulması gereklidir.

Özetle yukarıda alınan bu dileklerin okunmasından sonra söz alan Kütüphaneler Genel Müdürlüğü uzmanlarından Sami Gürtürk müzakereler esnasında Genel Müdürlüğü ilgilendiren dilek ve temenniler hakkında aşağıdaki konuşmayı yapmıştır :

Arkadaşlarım haklı noktalara değindiler. İzin verirsiniz soruları sıra ile cevaplayacağım.

Önce belirteyim ki, Kütüphaneler Genel Müdürlüğü olarak, bizler Halk ve Çocuk Kütüphanelerimizin kanun ve yönetmeliklerinin bir an önce çıkmasını sizler kadar, belki sizlerden de fazla olarak istemekteyiz. Bir buçuk yıldır kütüphaneler için gerekli olan kanun ve yönetmelikler Dairemizce hazırlanmış ve ilgili makamların incelemesine sunulmuş bulunmaktadır. Şüphesiz detaylara inerek vaktinizi işgal etmekte fayda yok. O bakımdan kısaca ana hatlarına değineceğim. Sözümlü ettiğim çalışmalar 7. Millî Eğitim Şurasınca alınan kararlar ve kütüphaneler komitesinin ön gördüğü esasların ışığı altında yapılmıştır.

Daire olarak kütüphaneciliğin cazip hale getirilmesi için çalıştık. Ayrıca kütüphanelerimizin hukukî ve idarî durumlarını sizlerin de uygun göreceği esaslara bağladık. Bu arada, istedik ki her kütüphaneciden değil, sadece yazma kitapların depo memurlarından kefalet aidatı kesilsin ve bunlara ayda en az 50 liralık depo tazminatı ödensin. Kitap satın alma işinin ihale kanunu hükümlerine tâbi olmaması hususunda bilhassa ve ısrarla durmaktayız.

Arkadaşlarımın sorularından anlaşılmaktadır ki, kanun ve yönetmelikler ne kadar iyi yapılırsa, kütüphaneciler o denli sağlam bir statüye ulaşırlar. Bu görüşün gerçek payı olduğunu, kabul ediyorum. Ancak, unutmamak gerekir ki, bu kanun büyük Meclisimize geldiğinde her Milletvekili ve Senatör kütüphaneci olarak sizleri hatırlayacaktır. Şurası aşkâr ki, hazırlanan tasarımın kanunlaşması Derneğimiz için ve bütün kütüphaneci arkadaşlarımızın desteğine de muhtaçtır.

Son olarak bir hususa daha değinmek isterim. Yapmış olduğum vazife gezilerinde gördüm ki, çalışmaları az ve başarıdan yoksun arkadaşlar çevrelerinde hiç bir iz yapamamışlardır. Buna karşılık, mesleklerinde başarı sağlamış olan kütüphanecilerimiz çevrelerinin yiğit ve güçlü kişileri arasında yer almaktadırlar. O halde arkadaşlar güçlü olmak istiyorsak, gücümüzü kanunların bize sağlayacağı imkânlardan ziyade, ödevlerimizdeki başarı derecelerimizden almak zorundayız.

Genel Merkez Yönetim Kurulunca Kütüphaneciliğe büyük hizmetlerde bulunan Fehmi Ethem Karatay, Emily Dean, Ord. Prof. Dr. Süheyl Ünver, Hamit Zübeyr Koşay ve Balıkesir Valisi Zahid Kıracı'ya Onur üyeliği tevcih edilmesi tüzüğün 8 inci maddesi gereğince teklif edildi. Niğde delegesi Abdülkadir Köylü Kütüphaneciliğe büyük önem veren ve çalışmalarında büyük ölçüde destek olan Niğde Valisi İbrahim Öztürk'ün de Onur üyeliği için teklifte bulundu. Abdülkadir Salgır Tüzüğün 8 inci maddesinde «Genel Merkez Yönetim Kurulunun teklifi ile» Onur üyeliği tev-

cih edilebileceği kaydının mevcut olduğunu Niğde valisinin de onur üyesi olması için Niğde delegelerinin Genel Kurul kanalıyla üyeliğinin temininin mümkün olacağını tasrih etti. İzmir delegesi Ruhi Mutlu Onur üyeliğine aday gösterilenlerin hizmetleri hakkında bilgi istedi. Osman Ersoy teklif edilenler hakkında geniş izahat verdi. Balıkesir Delegesi Necdet Elal da Zahid Kıracağı'nın Kütüphane ve Kütüphaneciliğe yaptığı hizmetleri belirttiikten sonra oylamaya geçildi. Fehmi Etem Karatay, Emily Dean, Ord. Prof. Süheyl Ünver ittifakla, Hamit Zübeyr Koşay ve Zahid Kıracağı bir çekimsere karşı onur üyeliğine seçildiler. Bu suretle 28 Pazartesi günkü oturumu Başkan kapattı. 29 Eylül Salı günü Başkanvekili Mustafa Güzelgöz Başkanlığında oturum açıldı ve gündem gereğince Dr. Müjgân Cumbur'un ilk Dernek Kütüphanemiz, M. Türker Acaroğlu'nun Derleme İşleri ve Dr. Berin Yurdadoğun irticalen yaptığı tebliğler dinlendi. Kurultay dağılduktan sonra gelen Jale Buğra'nın İstanbul Üniversitesinde Kütüphanecilik Bakımından önemli bazı Problemler ve Çalışmalar adlı tebliği Müjgân Cumbur ve Türker Acaroğlu'nun yazılı tebliğleri ile beraber ileride nesredileceğinden burada özetini vermiyoruz.

Aynı gün öğleden sonra Türk Kütüphaneciler Derneği Ankara Şubesinin Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesinde tertip ettiği çayda Kurultay delegelerinden başka Fakülte Dekanı Prof. Mustafa Akdağ, profesörler, Adnan Ötüken, doçentler ve Kütüphaneler Genel Müdürlüğü ileri gelenleri hazır bulundular. Mesleki konularda yapılan samimi görüşmelerden sonra Kurultay son buldu. Kütüphanecilik mesleği için verimli olan II. Kurultaydan sonra toplanan Türk Kütüphaneciler Derneği Genel Merkezine seçilen üyeler, aralarında yaptıkları seçimden sonra, Genel Merkez İda. re Heyeti şu suretle teşekkül etmiştir :

Genel Başkan Abdülkadir Salgır, Genel Başkan Yardımcısı Abdullah Savaşçı, Genel Sekreter Mediha Yurttabir, Genel Sayman Hasan Taner, Veznedar Akın Tokmakçıoğlu, üye Sami Gürtürk, Ahmet Borçaklı, Sevgi Kendirli, İnsan Arıkan, Sema Göksel ve Nilüfer Norman,

Kurultay Delegeleri Antkabirde

Delegeler İstiklâl Marşımızı Söylüyor

Delegeler Saygı Duruşunda

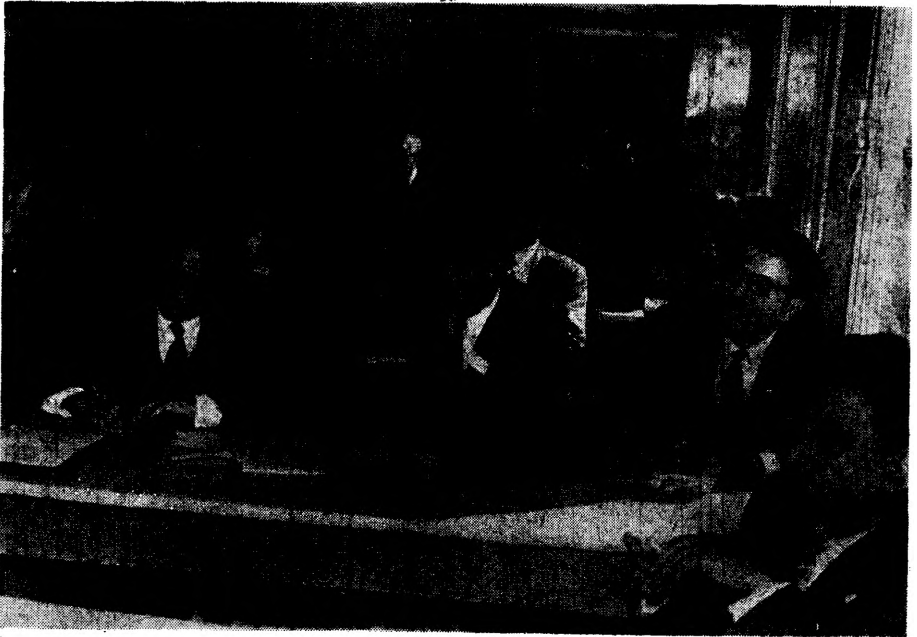

Başkanlık Divanı

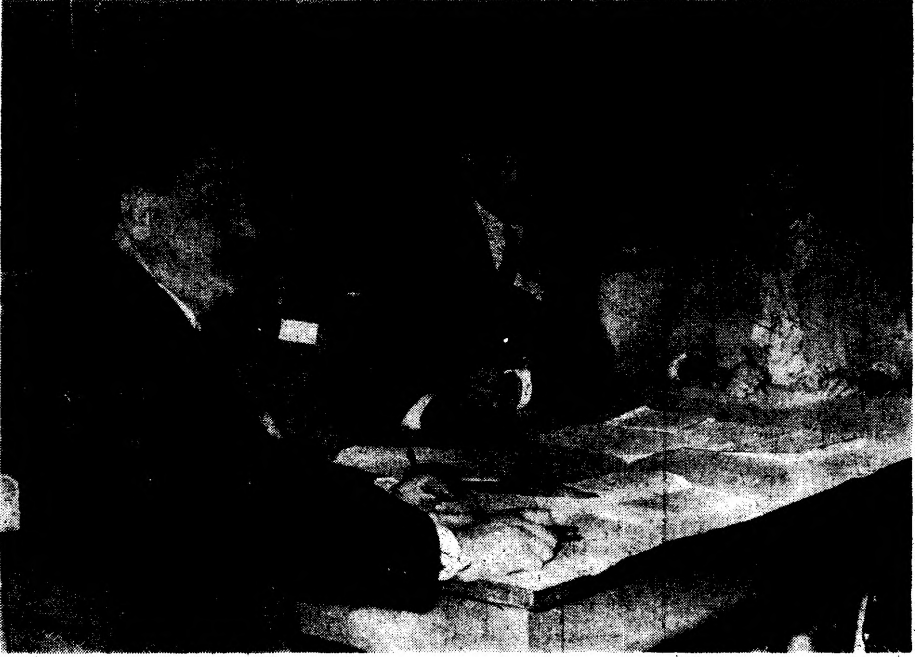
Soldan itibaren Yazman Abdülkadir Köylü, Kurultay Başkanı Abdullah Savaşçı,
Yazman Olcay Bensoy ve Başkan vekili Mustafa Güzelgöz

Kurultay Çalışmalarından Bir Görünüş

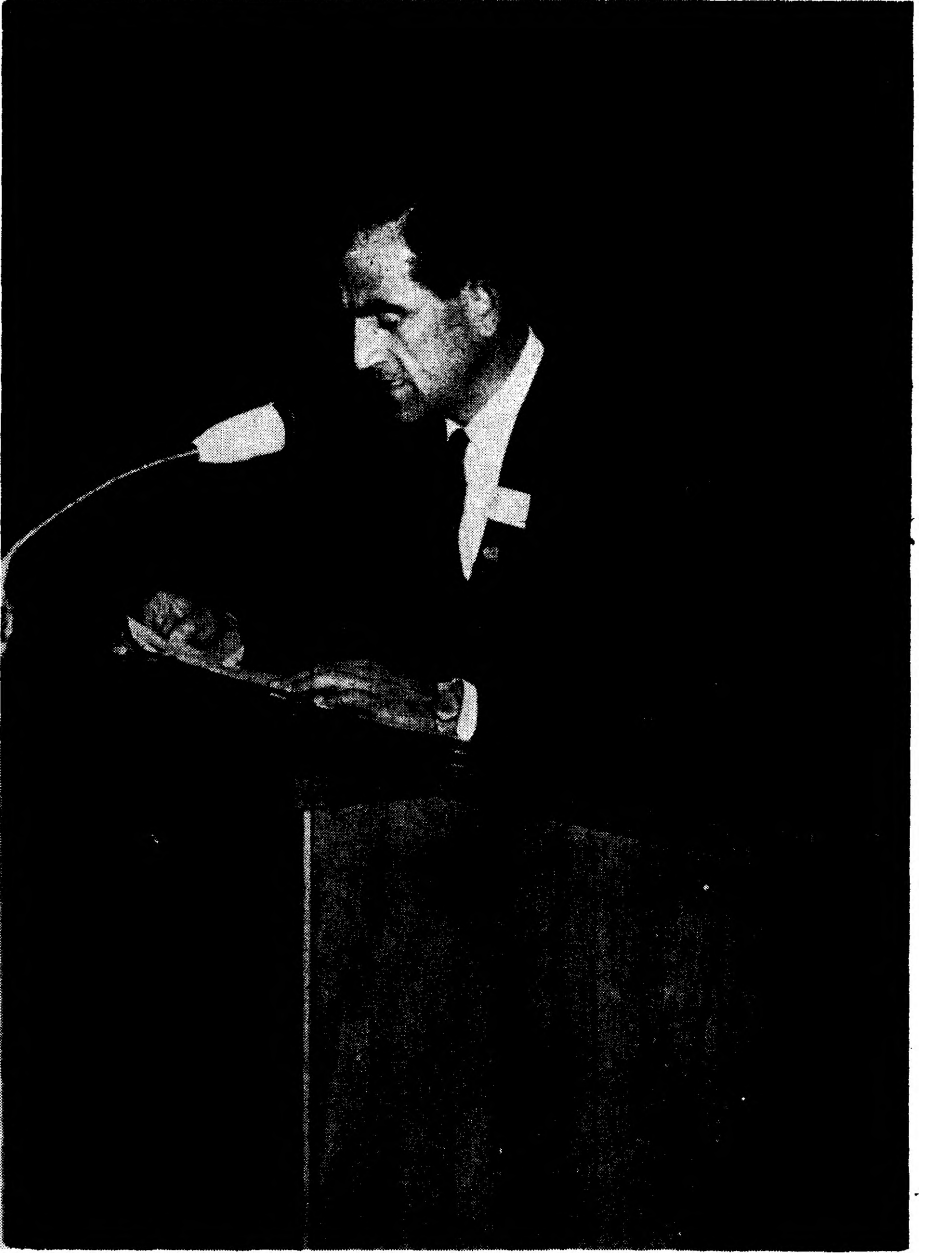
Kurultay Çalışmalarından

Başkanlık Divanı Çalışma Anında

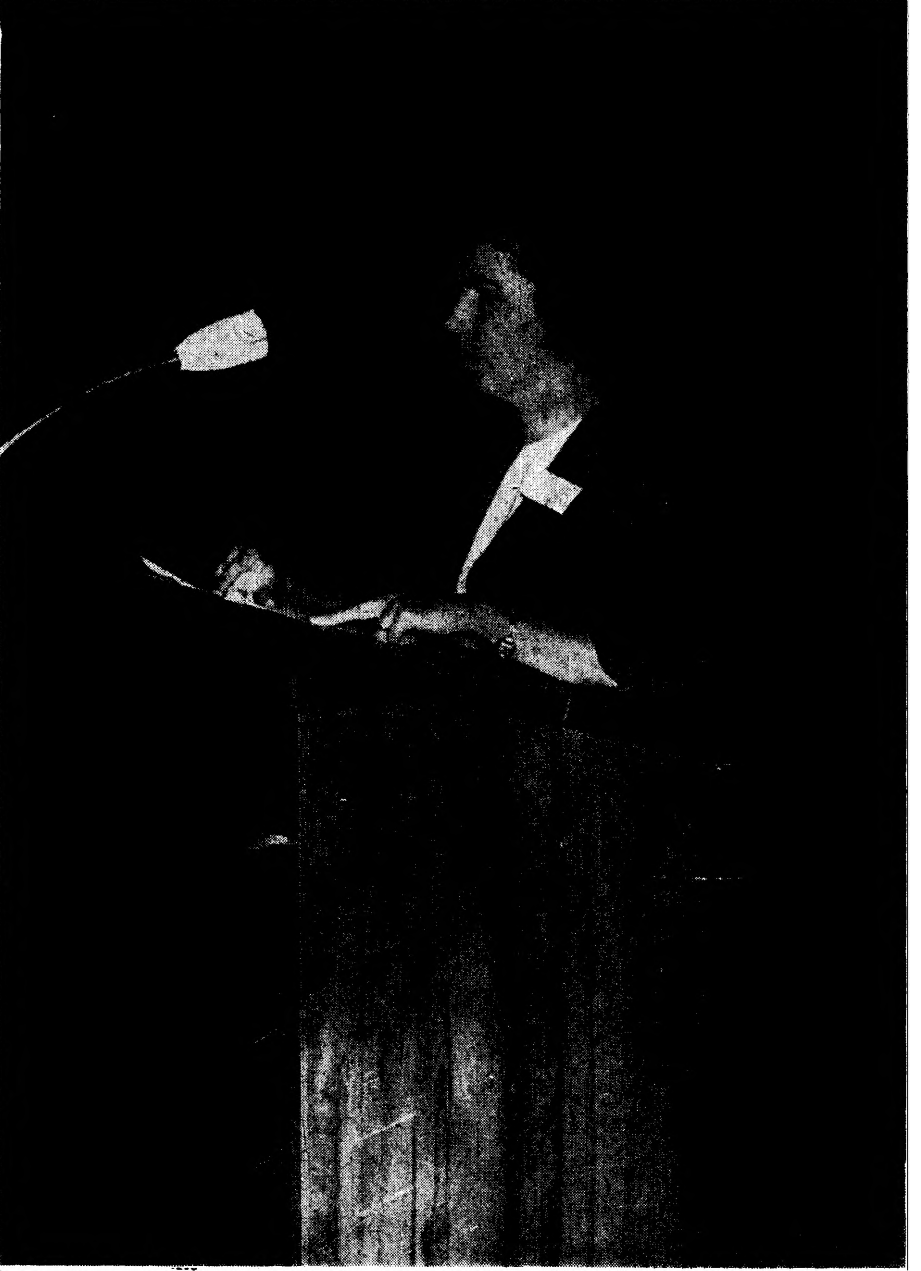
Kurultay Delegeleri

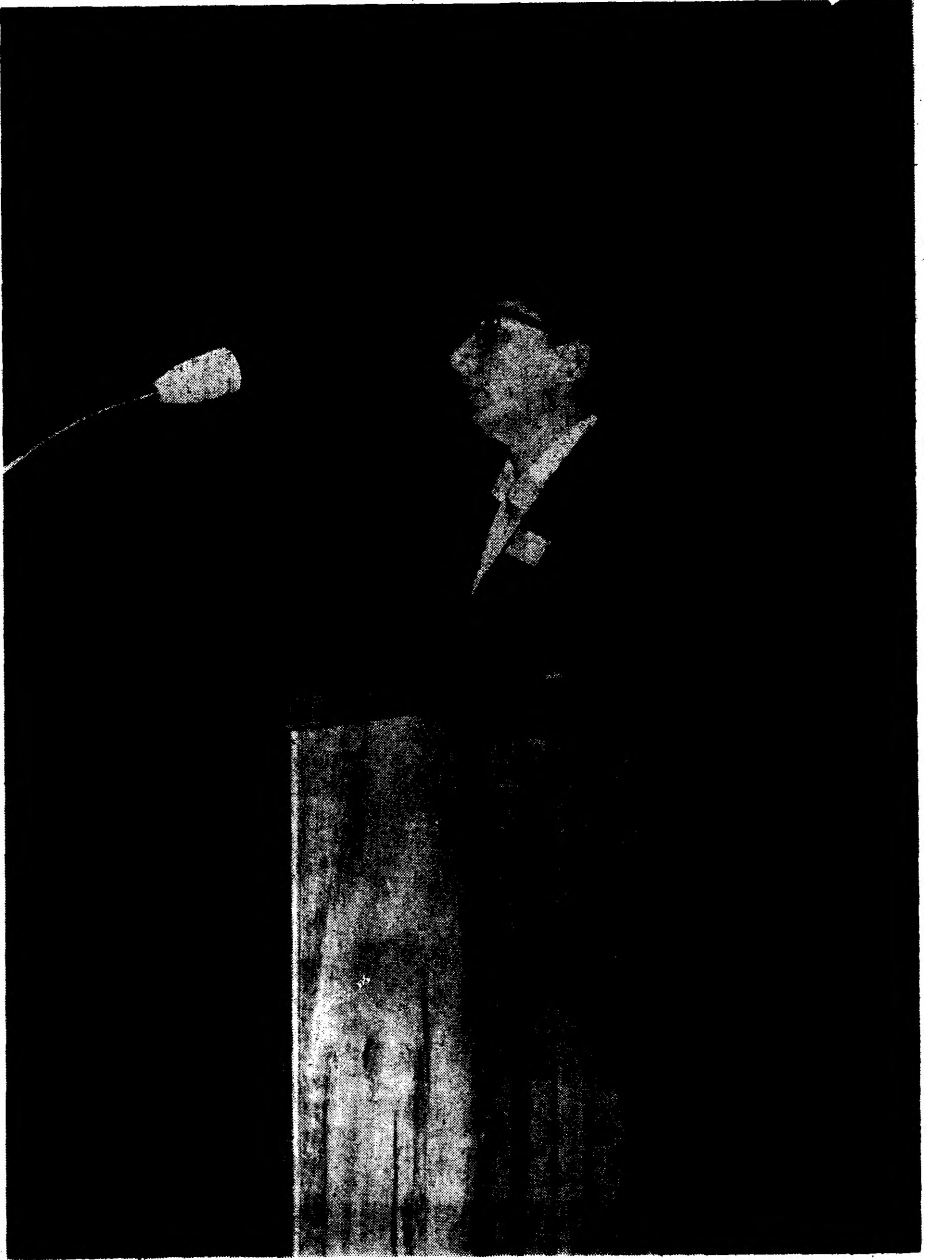
Genel Başkan Doç. Osman ERSOY

Genel Başkan Yardımcısı Abdülkadir Salgır

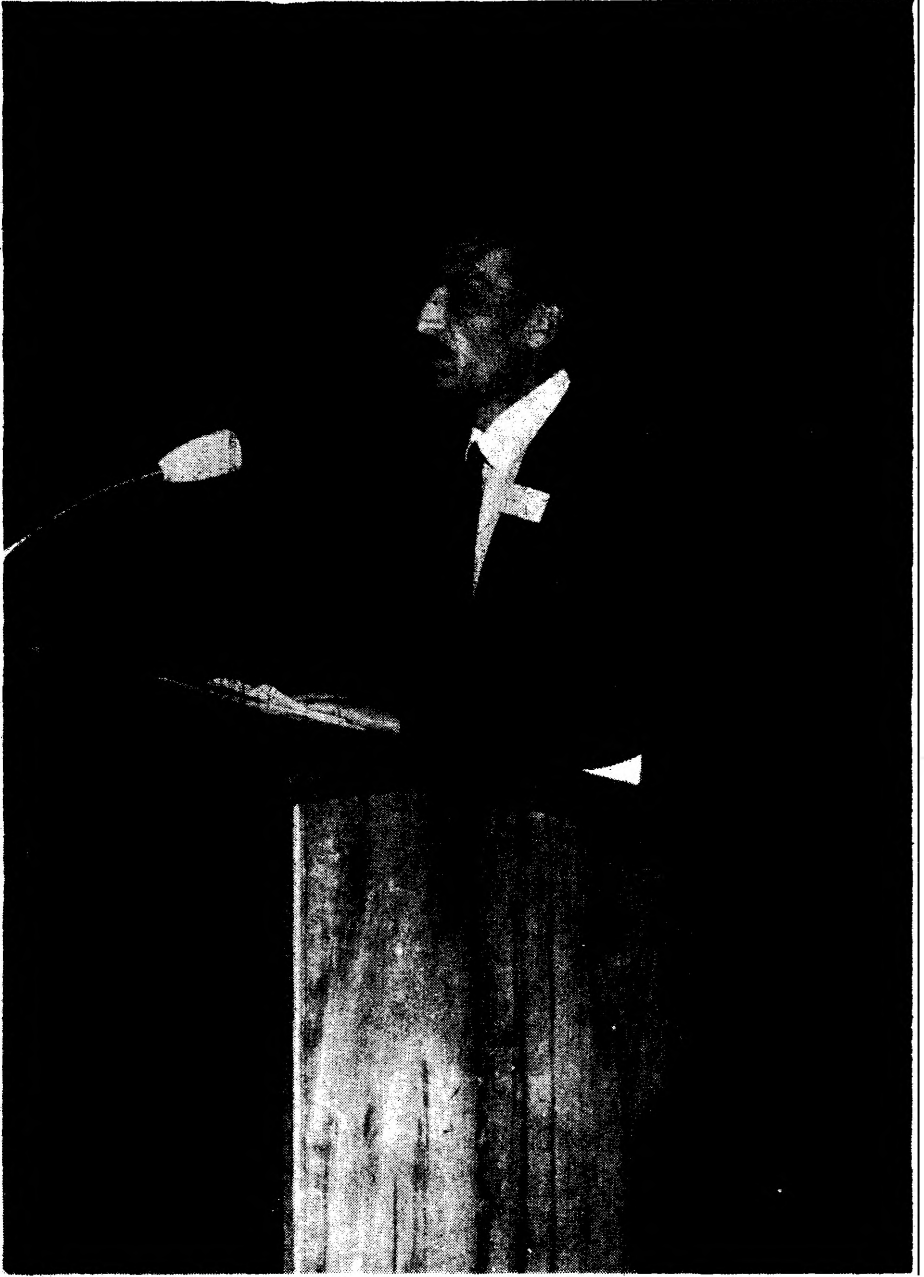
Adana Delegates Neyyire Akış

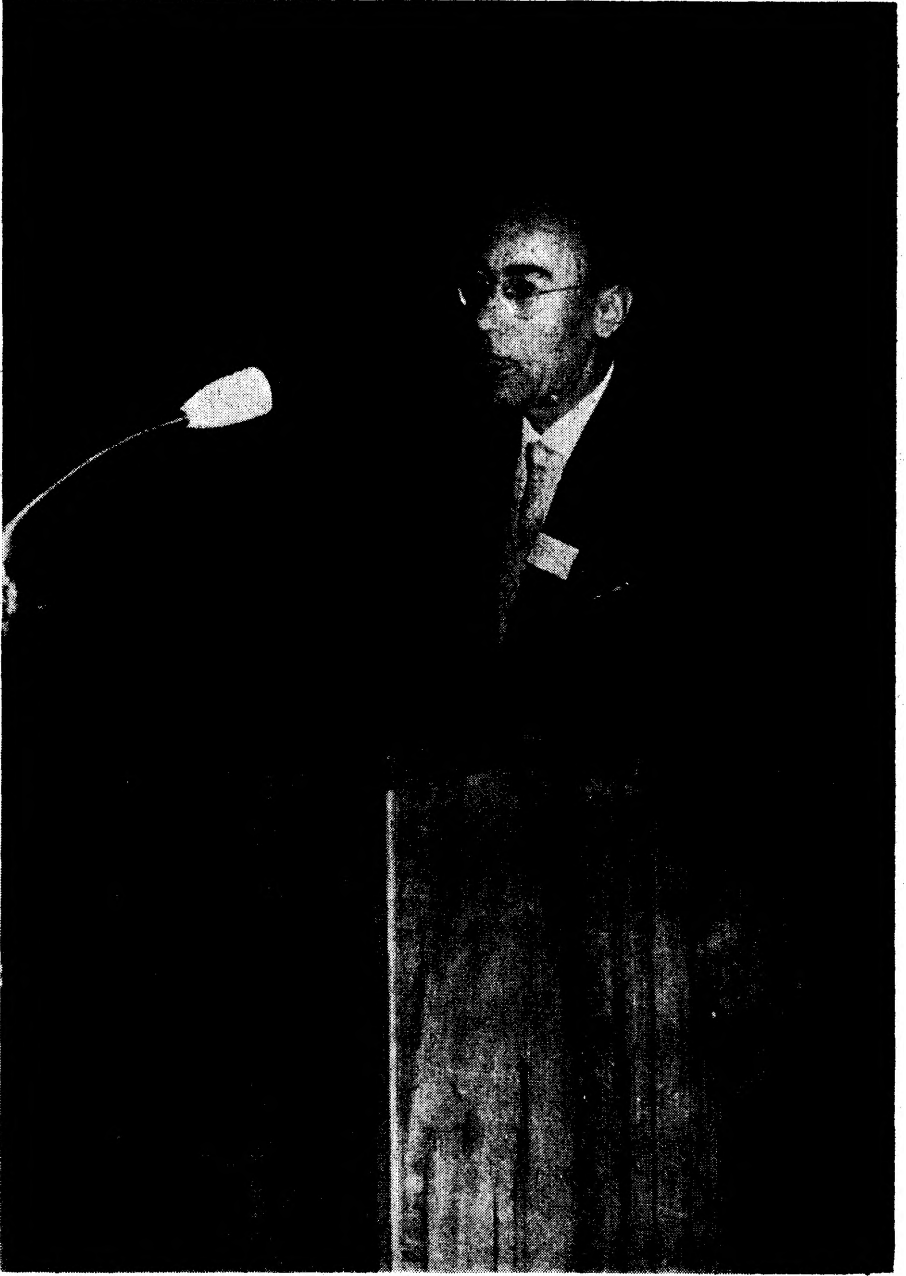
Ankara Delegesi Dr. Berin Yurdadoğ

Balıkesir Delegesi Necdet Elal

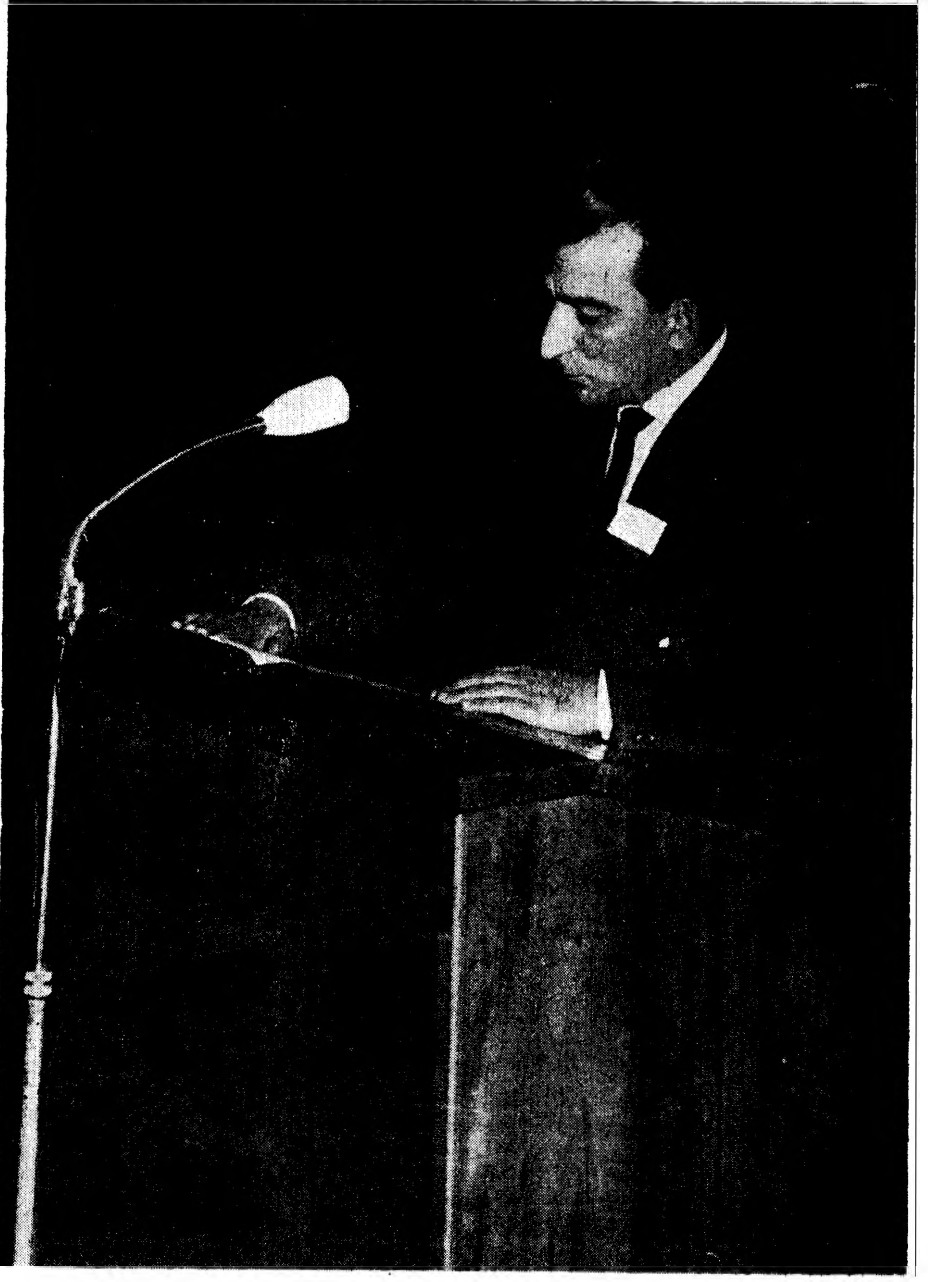
Eskişehir Delegesi Şevket Kent

İstanbul Delegesi Türker Acaroğlu

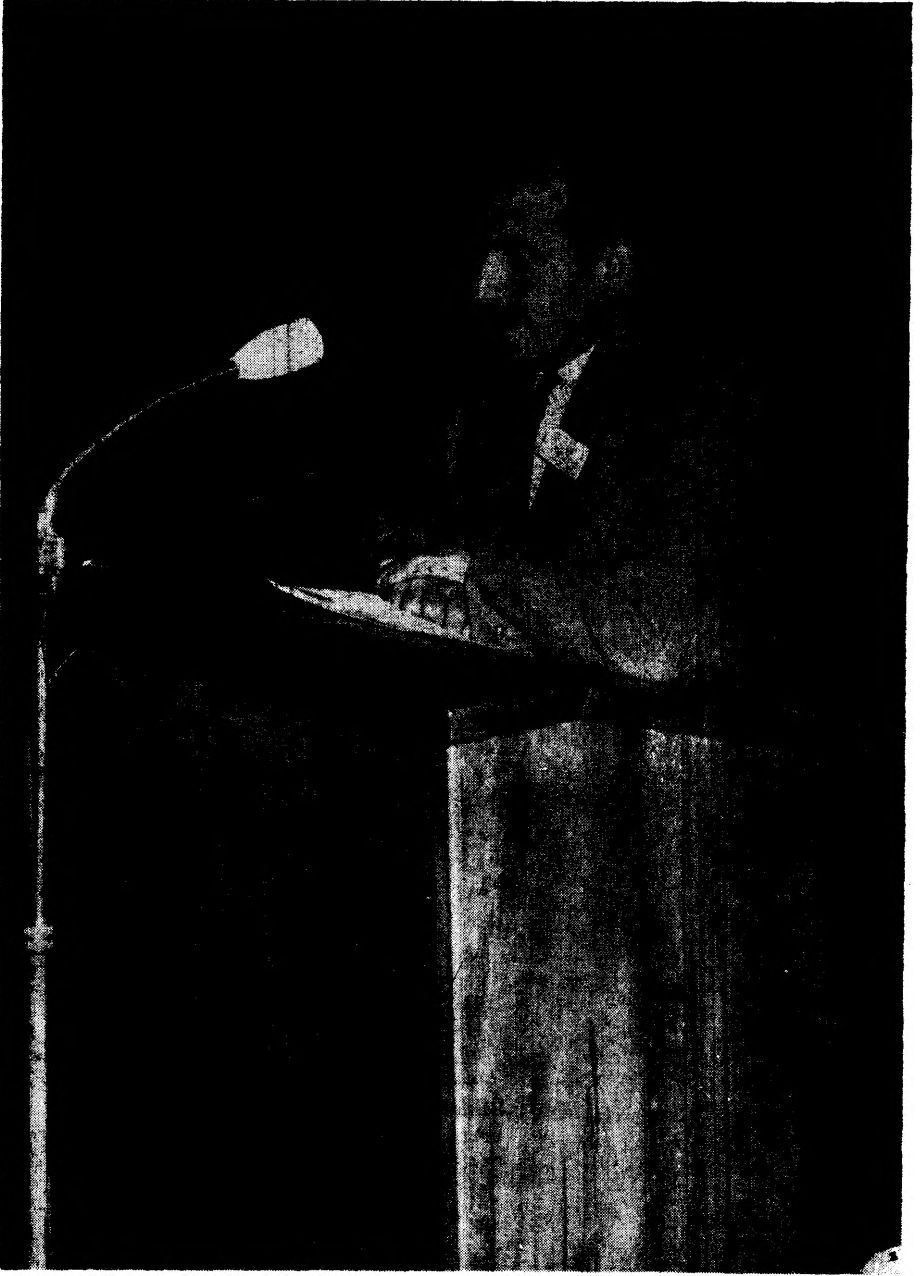
İzmir Delegesi Ruhi Mutlu

Kayseri Delegeesi Mehmet Ataberk

Niğde Delegesi Abdulkadir Köylü

Ürgüp Delegatesi Mustafa Güzelgöz